

PREPOROD

www.sindikat-preporod.hr

**Riječ
predsjednika**

Pn-267/11

Što se događa u sudskom sporu koji je ministar Radovan Fuchs pokrenuo još u siječnju ove godine protiv Sindikata Preporod? – pitanje kojeg sam se naslušao u službenom dijelu, ali i na marginama, kako se to uobičajilo govoriti, brojnih sastanaka u podružnicama ili tijelima sindikata. *Ništa! Sve stoji! Pravosuđe je sporo! Pravda je spora, ali...!* – neki su od mojih odgovora upućenih kolegicama i kolegama u čijim sam pitanjima razaznao i znatiželju i uznemirenost i ljutnju. Kod nekih, zašto to prešutjeti, radilo se i o zabrinutosti. Sada, kada i sam znam nešto više, prilika je da to podijelim sa svima onima koje bi mogao zanimati odgovor na pitanje ima li što novo u sudskome sporu u koji se, zbog duševne boli, izazvane jednim jedinim, navodnički obilježenim glagolom, upustio ministar znanosti obrazovanja i športa.

U ranim jutarnjim satima, mislim da se radilo o 9 sati, 29. rujna ove godine, sutkinja Općinskog suda u Zagrebu Kolinda Kolar pozvala je stranke u sporu, tužitelja i tuženika, da se pojave na prvom ročištu. Baš dobro, pomislio sam kad sam vidio da je ročište sazvano rano ujutro, sigurno je sutkinja vodila računa da bi ministar mogao imati nekih izvanrednih obveza tijekom dana pa mu je izašla ususret! Nakon što sam prethodno otkazao sve svoje obveze predviđene za početak toga četvrtka, te nakon što sam još jednom, „do dugo u noć“, štreberski pregledao sve dokumente važne za ovaj spor, preostalo mi je jedino toga se jutro na vrijeme pojaviti pred sobom 510. I dok sam ja nestrpljivo očekivao ministarstvo pojavljivanje pred sudnicom, kao grom iz vedra neba, ošinula me rečenica tužiteljeva odvjetnika: „Ministar se zbog obveza u Vladi neće pojaviti, a ja evo donosim tek ministrovu ispriku sudu!“

Nema nikakve dvojbe da postoje brojni opravdani razlozi zbog kojih se pojedinac, i uz najbolju volju, nije u stanju odazvati sudskome pozivu. Među takve razloge sigurno ne spada i ispričavanje obvezama na poslu. A ministar se ispričao baš obvezom pojavljivanja na svom radnom mjestu. Sudjelovanje na sjednici Vlade je ministrov posao, a Vlada je ministrov radno mjesto. Kao što je održavanje nastave učiteljev posao, a škola učiteljevo radno mjesto. Obavljanje redovitih dnevnih radnih obveza, bilo koga i na bilo kojem radnom mjestu, nije i ne smije biti razlog za nečije nepojavljivanje na sudu. Osobito ovo vrijedi za tužitelja, odnosno za stranku koja je spor pokrenula. Državni dužnosnici, a napose ministri, trebali bi vlastitim primjerom prednjačiti u odazivanju na sudska ročišta i zbog neupitne činjenice o trodiobi vlasti. Ministru, kao visokom eksponentu izvršne vlasti, dužnost je, više no običnom građaninu, svakim svojim potezom pokazati da poštuje kako sudsku tako i zakonodavnu vlast.

Na žalost, ovaj je sudski spor, otpočeo slanjem jedne loše poruke, kako o tužitelju Radovanu Fuchsu, tako i o Vladi Republike Hrvatske u kojoj dotični gospodin već dvije godine prima svoju plaću. Poruka je to iz koje iščitavamo da u ovoj zemlji još uvijek postoje pojedinci koji sebe smatraju „jednakijima od drugih“, poruka je to da smo, tek ako ne ide nikako drugačije, pred zakonom svi jednaki. Ovih dana aktualna premijerka hodočasti Lijepom našom i građanima poručuje kako se Ona i Njezini ne boje Njih i Njihovih. Razmišljajući, a vjerojatno su se mnogi građani zatekli u promišljanjima na kojoj su strani, je li im mjesto među Našima ili Njihovima, a u kontekstu ministrove neodgovorne isprike sudu, sam od sebe mi se nametnuo odgovor: „Premijerko, mi se i Vas i Vaših itekako bojimo! Bojimo Vas se i zbog Vaših ministara koji smatraju da je njima dopušteno više no drugima. Bojimo Vas se i zbog toga što vi, gospođo Kosor, u neodazivanju na sud Vašeg ministra Radovana Fuchsa ne vidite ama baš ništa sporno. Bojimo Vas se jer bi ostankom na vlasti Vas i Vaših sve ovo i dalje bilo moguće. Bojimo Vas se, na kraju, i zbog toga jer Vama i Vašima nije ni nakraj pameti ozbiljno porazmisлити o tome zbog čega se sve mi Vas i Vaših ozbiljno bojimo.“

P.S. Naredno ročište je zakazano za 8. veljače 2012. godine.

RAZGOVOR:

Krešimir Sever, predsjednik Nezavisnih hrvatskih sindikata

Tko dirne najmanji sindikat, dirnuo je NHS!

Nazočnost Krešimira Severa na 7. skupštini Sindikata Preporod iskoristili smo za razgovor o skupštini, ali i o vrednovanju odgojno-obrazovnog rada u hrvatskom društvu koincidira, budući da se početak skupštine dogodio baš na Svjetski dan dostojanstvenog rada.

Simbolično da je ova skupština započela baš na Svjetski dan dostojanstvenog rada, koji je 7. listopada 2008. godine proglasila Međunarodna konfederacija sindikata, u koju su udruženi i Nezavisni hrvatski sindikati. Svi ćemo se prisjetiti vremena kad se govorilo da su u jednom mjestu najpoštovaniji ljudi svećenik, liječnik i učitelj. O svećenicima i liječnicima ne bih ovom prilikom, ali o učiteljima svakako bih. Naime od toga da su bili najpoštovaniji čini mi se da je ostala samo jedna legenda koja se prepričava, ali ne zbog toga što su ti ljudi počeli manje ili drukčije raditi, nego zbog toga što je u stvarnosti to zanimanje, ta profesija, taj poziv izguran u drugi plan. U ovoj zemlji nije i neće moći biti moguće graditi ikakvu konkurentnost utemeljenu na znanju, ako pri tome to znanje neće biti vrednovano na pravi način. Kako možemo reći da nam je važno učenje, da su nam važni učitelji ako pri tom nismo u stanju rad tih ljudi pošteno platiti?

Nedavno je završio 4. sabor Nezavisnih hrvatskih sindikata. Kakve se promjene očekuju u radu najveće sindikalne središnjice u Hrvatskoj?

Nama u Nezavisnim hrvatskim sindikatima slijedi daljnje stješnjavanje, zbijanje redova, zato što smatramo da ih treba zbit na nacionalnoj razini. Ako nije moguće s drugim središnjicama i sa drugim sindikatima, onda to možemo odraditi sami, jer smo dovoljno veliki, dovoljno jaki da možemo taj dio povesti. I zato će nam trebati potpora sindikata koji nisu nikome u torbi, koji nisu nikome opredijeljeni osim svojem članstvu. Nezavisni hrvatski sindikati jesu velika obitelj, mi ćemo se tako i ponašati. Članstvo Preporoda, povjerenici i vodstvo mogu računati na svaku pomoć, kako od strane tajništva i naših udruženih sindikata, tako i od strane naših regionalnih ureda i stručnih službi. Kad god pozovete, doći ćemo i ponavljam ono što sam rekao i na Saboru, ono što moraju biti Nezavisni hrvatski sindikati, što moramo postići u narednom vremenu: Kad netko dirne u najmanji sindikat u članjen u NHS dirnuo je u svih 127.000 članova naše središnjice.

Dva mjeseca prije parlamentarnih izbora nemoguće je zaobići pitanje o političkim promjenama koje se od mnogih najavljuju. U tom svijetlu treba promatrati i interes javnosti za sadržaj Predizborne izjave Nezavisnih hrvatskih sindikata, važnog dokumenta koji je obznanjen baš na 4. saboru.

Našom predizbornom izjavom sindikati i članstvo NHS-a poručuju političkim strankama i političarima: Gospodo draga

Prsti na jednoj ruci nisu svi jednaki, ali kad se stisnu u šaku, ta šaka moćno udari bilo koga. I ono s čim moraju računati svi koji na vlast reflektiraju, da ih poslije dolaska na vlast čekaju sindikati koje neće moći ni zaobići, ni preskočiti, koji će im puhati za vrat bez prestanka, koji će ih upozoravati i koji će tražiti njihovu smjenu ako ne budu izvršavali ono što im je posao

od vas doista očekujem da prvenstveno izvršite ono što ste u predizbornom vremenu obećavali. Ono što niste u stanju izvršiti nemojte ni obećavati. Kao što je rekao i predsjednik Republike Hrvatske Josipović na našem Saboru, dakle imat će prednost na ovim izborima oni koji će iskreno doći među građane i koje će građani moći prosuditi da govore istinu radi toga jer su se u minulih dvadeset godina naslušali obećanja koja se nisu izvršavala s raznim obrazloženjima zašto se ne izvršavaju. I vi ste sami prečesto slušali različite ministre prosvjete, različite ljude koji su vam se obračali sa bit će vam bolje samo ako mi dođemo, a kad se došlo, onda se vrlo brzo i redovito na obećanja zaboravljalo.

Hoće li se u okolnostima koje će uslijediti nakon parlamentarnih izbora mijenjati, i ako hoće u kom smjeru, djelovanje sindikalnih organizacija?

Da, sigurno. U teškim vremenima koja za sindikate neminovno slijede sindikati će morati više no do sada morati zajednički i usklađeno djelovati, osobito

prema van, odnosno prema poslodavcu. Prema unutra imat ćemo i dalje pravo na svoje posebnosti. Prsti na jednoj ruci nisu svi jednaki, ali kad se stisnu u šaku, ta šaka moćno udari bilo koga. I ono s čim moraju računati svi oni koji na vlast reflektiraju, koji žele doći na vlast da ih poslije dolaska na vlast čekaju sindikati koje neće moći ni zaobići, neće ih moći ni preskočiti, koji će im puhati za vrat bez prestanka, koji će ih upozoravati bez prestanka i koji će tražiti njihovu smjenu bez prestanka ako ne budu izvršavali ono što im je posao. Mi jesmo opredijeljeni za socijalni dijalog i socijalno partnerstvo, ali ravnopravnih partnera, a to znači pri tome i ne *dilanje* ispod stola s jednim protiv drugih, nego kad govorimo o ravnopravnom partnerstvu, to znači da svi oni koji imaju pregovaračku moć moraju moći sjesti za pregovarački stol, izraziti stavove onih koje zastupaju. Među onima koji neizostavno, i to već jako dugo, trebaju biti za pregovaračkim stolom jesu i predstavnici Sindikata Preporod.

Glasilu Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod

Petrinjska 59a, 10000 Zagreb

Izdavač: SZHŠ Preporod
Uredništvo: Sonja Mudrić
i Marko Ružić

Urednik: Željko Stipić
Priprema i tisak: Denona d.o.o.
Glasilu je besplatno; objavljeno je
Ministarstvu kulture sektoru za in-
formiranje 19. lipnja 1995. godine,
klasa: 008-02/95-01-01,
ur-boj: 532-03-5/2-95-01/142.

Rješenjem Ministarstva kulture
od 6. srpnja 1995. godine
klasa:612-10/95-01-1267,
ur-broj: 532-03-1/7-95-01.

Glasilu je oslobođeno poreza

Osposobljavanje povjerenika

Vi pitate - oni odgovaraju

Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu – Preporod održao od 7. do 9. listopada u Svetom Martinu na Muri svoju redovnu izbornu skupštinu, na kojoj je sudjelovalo više od 250 skupština čija je veliku pozornost privukla i tribina na kojoj su sudjelovali dipl. iur. Olivera Marinković, mr. sc. Marija Zuber i dr.sc. Viktor Gotovac koji su odgovarali na brojna pitanja okupljenih.

Evidencija radnog vremena u školama

Moraju li radnici škole ispunjavati složeni obrazac koji je načinio ravnatelj (u koje vrijeme odlaze na odmor i kad se vraćaju, koliko vremena posvećuju izradi priprema za nastavu i slično) uz prijetnju da, ukoliko ga ne ispune, neće dobiti plaću?

Marinković: Obveza evidencije radnog vremena radnika proizlazi iz odredaba Zakona o radu i Pravilnika o vođenju evidencije radnog vremena iz 2011. godine, a odnosi se isključivo na poslodavca, a ne na radnika. Ukoliko ravnatelj i nakon što ga je sindikalni povjerenik upozorio da prelazi svoje ovlasti ne odustaje, predlažem da se sindikalni povjerenik pismeno očituje i upozori ravnatelja kako odredbe Pravilnika o vođenju evidencije radnog vremena predstavljaju poslodavčevu, dakle njegovu obvezu, a nakon toga da zatraži zaštitu Školskog odbora.

Temeljem najnovijih izmjena i dopuna Zakona o odgoju i obrazovanju čekamo Pravilnik koji treba donijeti resorni ministar, a koji bi trebao precizno odrediti način evidencije radnog vremena za djelatnost obrazovanja. Do tada je jedini važeći dokument Pravilnik o vođenju evidencije radnog vremena, a on govori o evidenciji osmosatnog radnog vremena, ali i o tome da bi se trebali posebno evidentirati takozvani normirani oblici rada. To u školama znači upravo nastavu, dakle neposredni odgojno-obrazovni rad koji je reguliran rasporedom sati. Smatram da bi tablice o evidenciji radnog vremena trebale sadržavati podatke o ukupnom radnom vremenu, kao i one o normiranim oblicima rada. No, dok god ne bude izrađen jedinstveni akt za djelatnost obrazovanja, imat ćemo u školama različita rješenja.

Naknada za prijevoz

Imamo organizirani međumjesni javni prijevoz. Cijena mjesečne vozne karte vidljiva je iz cjenika koncesionara. Mora li radnik donijeti potvrdu o cijeni mjesečne vozne karte? Naime, neki prijevoznici izdavanje potvrde naplaćuju u visini 30 posto cijene mjesečne vozne karte. Trebaju li svi radnici koji putuju na toj relaciji potvrditi donijeti posebno ili samo jedan od njih?

Marinković: Cijenu karte trebalo bi očitati iz cjenika pojedinih koncesionara koji se nalaze

na stanicama, ili na internetu, pa donošenje potvrda nije potrebno, a pogotovo ne pojedinačno. Uostalom, temeljem tih cijena priznaje se naknada prijevoza i zaposlenicima koji koriste osobni automobil.

Ukoliko nastavnici moraju doći u školu u popodnevnim satima kada ne postoji mogućnost javnog prijevoza, odakle se isplaćuje naknada za njihov prijevoz? Iz sredstava Uprave za financije ili materijalnih sredstava škole?

Marinković: Novi Kolektivni ugovor propisuje da radnik ima pravo na naknadu stvarnih troškova prijevoza ako ima određene poslove u matičnoj ili područnoj školi. To je novo pravo i nisam sigurna kako će ono u praksi funkcionirati što se tiče reakcije od strane Uprave za financije, budući da ono otvara velike mogućnosti traženja naknade u različitim situacijama. Bilo bi najbolje zatražiti tumačenje Povjerenstva za tumačenje Granskog kolektivnog ugovora.

Zuber: Sa stajališta prava radnika uređenih Kolektivnim ugovorom nevažno je koji su izvori financiranja naknade troškova prijevoza. Obvezu osiguravanja tih sredstava ima škola kao poslodavac, a način financiranja škola je uređen odnosom između državnih i lokalnih jedinica. Škole za koje su njihove županije u postupku decentralizacije preuzele neke obveze financiranja, naknadu troškova prijevoza osiguravaju iz lokalnih proračuna. Kod ostalih se to čini iz državnog proračuna. Dakle nevažan je izvor, ali važno je to da je sva prava zajamčena Kolektivni ugovorom poslodavac dužan ispuniti.

Zaštita na radu

U školi s osamdesetak zaposlenih, ravnateljica je imenovala četiri ovlaštenika zaštite na radu, i to tajnicu škole, učiteljicu razredne nastave, učitelja tehničke kulture i jednog od

dva školska domara. Ujedno je učitelj tehničke kulture jedan od tri povjerenika zaštite na radu, što mu je navedeno u tjednom zaduženju, te mu se puna norma povećava za dva prekovremena sata. Međutim, za posao ovlaštenika zaštite na radu nije u zaduženju dobio nikakve dodatne sate niti mu se to na bilo koji drugi način honorira. Dobio je samo dodatak ugovoru o radu u kojem se navodi odluka ravnateljice, bez detalja o utvrđivanju ovlaštenja. Može li ravnatelj osnovne škole donijeti odluku o imenovanju ovlaštenika zaštite na radu, a da osoba nezadovoljna tim imenovanjem ne može ništa učiniti da tu odluku izmijeni? Ako je doista tako, na temelju kojih propisa mogu ravnatelji donositi takve odluke? Ako to nije tako, što može poduzeti nezadovoljni radnik da bi se odluka ravnatelja izmijenila ili poništila? Treba li se ili mora osobi imenovanoj za ovlaštenika zaštite na radu i kako vrednovati to zaduženje? Mogu li uopće učitelji i većina radnika u školama biti imenovani ovlaštenicima zaštite na radu kad u Zakonu o zaštiti na radu piše da su to osobe koje rukovode radom jednog ili više radnika, a u školi je to slučaj samo s tajnicima koji su odgovorni za rad čistačica i domara?

Marinković: Zakon o zaštiti na radu kaže kako je poslodavac odgovoran za provedbu zaštite na radu u svim dijelovima organizacije rada i radnim procesima. Bez obzira na to je li ravnatelj škole imenovao ovlaštenike i povjerenike zaštite na radu ili organizirao stručne osobe izvan škole, on je jedina odgovorna osoba za provođenje svih mjera zaštite. Agencije koje se bave procjenom opasnosti pojedinih djelatnosti često daju mišljenje kako u školama uopće ne bi trebalo imenovati ovlaštenike. U sustavu

školstva nigdje nije pravno propisano da jedan radnik rukovodi ili nadzire rad drugih radnika. Čak i to što su tajnici „zaduženi“ za rad čistačica i domara više je pitanje prakse kojom ravnatelj na njih prenosi dio svojih ovlasti, a ne pitanje pravnog propisa.

Gotovac: Zakon o zaštiti na radu dozvoljava dvije mogućnosti – jednu kod poslodavca koji zapošljava do 50 zaposlenih i drugu kod poslodavca s više od 50 zaposlenih. U prvom slučaju, poslodavac brigu o zaštiti na radu može prepustiti bilo kojoj osobi koja je za to stručno osposobljena. Obavljanje poslova ovlaštenika zaštite na radu trebalo bi navesti u ugovoru o radu, te navesti koliki dio radnog vremena radnik obavlja te poslove u, a koji dio svoje redovne poslove. Radnika za poslove zaštite na radu trebalo bi poslati na edukaciju. Čak i ako se ovlašteniku kod poslodavca do 50 zaposlenih ne bi mijenjao ugovor o radu, to bi se moglo tumačiti niskom razinom rizika. No, ovdje se radi o školi s više od 80 zaposlenih i poslodavac ima obvezu imenovati osobu koja je ustručno osposobljena voditi poslove zaštite na radu i što je ključno, ta osoba obavlja isključivo poslove zaštite na radu i uz nju vezane poslove, i ništa drugo! To znači da bi u ovoj školi četvero ljudi trebalo dobiti izmijenjene ugovore o radu i primiti plaću isključivo za poslove vezane uz zaštitu na radu. Kako je školstvo djelatnost gdje nema visokog rizika za ozljede na radu, moglo bi se tražiti dopuštenje Ministarstva rada da se i ova škola tretira kao poslodavac s manje od 50 zaposlenih. Cijela ta priča je pomalo besmislena, jer bi bilo najispravnije da škola za te poslove angažira stručnu tvrtku koja bi svoj rad naplaćivala oko 500 kuna mjesečno. Šteta je da zbog takvog iznosa ovo pitanje nije riješeno centralizirano, već se među radnicima škola stvara nemir i omogućava ravnateljima

da prenose svoju odgovornost na zaposlenike, iako su pred zakonom jedino oni odgovorni.

Odlazak u mirovinu

Ravnateljica osnovne škole navršila je 65 godina i više od 20 godina staža u prvoj polovici 2011. godine. Ravnateljicom je postala u jesen 2009. godine na pet godina. Nije se obratila Školskom odboru prije 31. kolovoza 2011. sa zahtjevom da ostane na dužnosti, niti je Školski odbor o tome donio bilo kakvu odluku. I nakon 01. rujna 2011. godine ona vrši dužnost ravnateljice.

Slično je i pitanje koje se odnosi na ravnatelja koji će u proljeće 2012. godine navršiti 65 godina, a mandat mu ističe samo tjedan dana prije toga. Može li ga Školski odbor ponovno izabrati ako se kandidira i sklopiti s njim Ugovor o radu nakon potvrđivanja od strane ministra?

Mogu li i kolege koji obavljaju nenastavne poslove ostati na radnom mjestu i nakon navršene 65 godina do kraja tekuće školske godine?

Gotovac: Danas imamo dvije situacije. Jedna je grupa ravnatelja koji su imenovani prije izmjena Zakona o radu iz 2010. godine. Do tih izmjena ravnatelji su imali pravo na povlaštene otpremnine i da sami na neki način upravljaju svojim radnim odnosom, odnosno njegovim prestankom. Kao nekakva zamjena za gubitak takvih povlastica, dana im je mogućnost da odrade svoj mandat do kraja i da još 4 mjeseca nakon isteka mandata uživaju sva prava iz radnog odnosa. Dakle, ne dobivaju otkaz niti otpremninu, a nakon ta 4 mjeseca, radni odnos toj kategoriji zaposlenika prestaje po sili zakona.

Što se tiče konkretnog slučaja, navedena ravnateljica može raditi i nakon navršene 65 godina do isteka svog mandata.

Druga je situacija kao u jednoj zagrebačkoj srednjoj školi u kojoj je ravnateljica izabrana sa 67 godina! To su slučajevi koji su po definiciji u Hrvatskoj rezervirani samo za neke! Radi se, naime, o osobi koja vrlo blisko surađuje sa Ministarstvom.

Ravnatelji koji su imenovani poslije 2010. godine po izmijenjenom Zakonu o odgoju i obrazovanju čine drugu kategoriju. Kod njih je prestanak radnog odnosa potpuno određen i oni bi trebali dobiti i ugovore na određeno vrijeme, ali im se dva mandata čuva radno mjesto. Njima radni odnos na mjestu ravnatelja prestaje istekom njihovog Ugovora o radu, dakle nakon pet godina, a ako to zađe u 65 godina starosti i 15 godina staža, onda kao i svi nastavnici škole mogu zadržati svoja prava samo do kraja školske godine.

Na tehničko osoblje se ne primjenjuje produljenje do kraja školske godine, već im prestaje radni odnos na dan kada navršavaju 65 godina starosti i 15 godina mirovinskog staža.

Bolje i ne zaslužujemo!

U razgovoru s kolegicom, profesoricom matematike koja osim na mojoj školi, Športskoj gimnaziji, radi na još jednoj zagrebačkoj, inače vrlo cijenjenoj gimnaziji, čula sam nešto što me potaknulo na pitanje: ne zaslužujemo li mi, prosvjetari, sve ono protiv čega se (deklarativno) bunimo?

Naime, prošle smo školske godine, nakon više od petnaest godina, konačno dobili novi Pravilnik o ocjenjivanju. Znam, službeni je naziv dulji i drukčiji, ali svi mi koji radimo u školama najčešće dokument koji propisuje, ili bar to pokušava, pravila procjenjivanja i vrednovanja dostignuća učenika, zovemo upravo ovako. I ovaj „novi“ Pravilnik na mnogim je mjestima nedore-

čen i zaslužuje poboljšanja i preinake. Ipak, oslobodio je nas nastavnike jedne obveze koju su godinama učenici zloupotrebljavali, i koja je, po mom osobnom mišljenju, uvelike pridonijela srozavanju razine znanja hrvatskih učenika.

Govorim o onoj čuvenoj odredbi o obveznom ponavljanju pisane provjere znanja, čim je broj nedovoljnih ocjena u razrednom odjelu premašio 50 posto. Novi Pravilnik ne nameće takvu obvezu, već govori o „očekivanom“ ishodu pisane provjere. Je li takva formulacija pedagoški ili pravno opravdana, upitno je. Još je više upitno kako bi nastavnik mogao u slučaju da procijeni kako je ponavljanje pisane provjere nužno, sam

organizirati dopunsku nastavu. Ovakve neodređene pa i nejasne odredbe pravilnika govore o nestručnosti i nekompetenciji njegovih autora, koji su nam do dan danas ostali nepoznati.

Takvu ocjenu čula sam nedavno čak i od savjetnice iz Agencije za odgoj i obrazovanje na stručnom skupu. Poželjela sam je upitati što to nju ili druge njezine kolege amnestira od sadržaja ovog Pravilnika i nije li njihov posao bio da ne dozvole da on takav dođe u uporabu. Ali, nisam je pitala. Jer, poučena dosadašnjim iskustvom, znam da konkretan odgovor ne bih dobila i da bih time možda samo osobu koju inače cijenim dovela u neugodnost.

No, vratimo se mom razgovoru s kolegicom. Ona mi je, naime, rekla kako je Nastavničko vijeće gimnazije u kojoj radi dio svog radnog vremena donijelo odluku da i dalje svi nastavnici poštuju odredbu o ponavljanju pisane provjere ako je više od 50 posto ocjena u razredu nedovoljno. Dakle, ne radi se o odluci primjerice na razini pojedinih aktiva, ili možda o slučaju pojedinih zadaća kada nastavnik procijeni da tako loš rezultat doista pokazuje kako u obradu gradiva nije bilo uloženo dovoljno vremena niti njegovog truda. Ne, radi se o vraćanju na poštivanje jedne odredbe koju smo svi odreda glasno kritizirali kako na stručnim tako i na sindikalnim skupovima od samog početka donošenja takozvanog Vokićkinog pravilnika!

I ne mogu se ne upitati – zašto? Sjetimo se malo kako je to izgledalo u većini škola. Ili su učenici namjerno bojkotirali prvo pisanje zadaće, predavali prazne papire, „skupljali“ zadatke i dobivali na vremenu, a nastavnik, koji je vjerojatno svoj posao savjesno obavio bio je prisiljen ponoviti i pripremu i pisanu zadaću i time izgubiti dragocjene sate što je za posljedicu imalo

Ako smo toliko nesigurni u sebe i svoj rad da nam zaista sve treba propisivati i onda nas po tim propisima što lakše nadzirati, zaslužujemo li bolji odnos prema sebi i svom zvanju od ovog kojeg imamo?

težu realizaciju programa. Ili su se nastavnici dovijali kako bi nadmudrili učenike i spuštali „prag“ za dovoljnu ocjenu do zaista minimalne granice. Najdublje se ispričavam kolegicama i kolegama koji se ne prepoznaju niti u jednoj od ovih situacija. Ali, nitko me ne može uvjeriti, jer predugo radim ovaj posao i poznajem jako puno ljudi, da ovo nije bila najčešća situacija.

I sada, kad smo konačno slobodni od tako ograničavajuće odredbe, izgleda da ne znamo što bismo s tom slobodom. Je li možda problem to što viša razina slobode znači nužno i višu razinu kreativnosti i odgovornosti? Zar doista trebamo propisati svemu? Ne zna li sam nastavnik najbolje je li eventualni loš rezultat njegovih učenika posljedica nedovoljnog broja sati, nedovoljnog broja uvježbanih zadataka ili, oh, Bože, jedva se to usuđujem izgovoriti da me ne bi tko optužio za svetogrđe, jednostavno posljedica učeničkog nerada!?

I na kraju, zapitajmo se kolege: ako smo toliko nesigurni u sebe i svoj rad da nam zaista sve treba propisivati i onda nas po tim propisima što lakše nadzirati, zaslužujemo li bolji odnos prema sebi i svom zvanju od ovog kojeg imamo?

Sonja Mudrić

Ilustracija: Slobodan Butir

I učitelji imaju dušu!

Poštovani suradnici na prosvjetnoj njivi odgoja i obrazovanja, tragom anonimnog podneska u kojem se bez ikakvih argumenata upozorava na „frustrirano ocjenjivanje učenika negativnim ocjenama te negativan i nedoličan stav nastavnika prema zalaganju i trudu učenika“, upućenog Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa – Upravi za inspekcijske poslove i Agenciji za strukovno obrazovanje 25. veljače, zatim u svibnju obavljenog stručno-pedagoškog nadzora i nalaza dostavljenog tek 5. rujna 2011. Ministarstvu, Upravnom odjelu za prosvjetu, Školi i Profesoru bez krivice krivom i mjesecima izloženom prometejskoj patnji, optužbi, sumnji i neizvjesnosti, imam ljudsku, kolegijalnu i pedagošku potrebu reagirati na taj slučaj. Kao osoba s identitetom i tridesetgodišnjim radnim iskustvom u školi tražim odgovore na pitanja koja si postavljaju zaposlenici ove ugledne te kakvoćom i brojnošću prepoznatljive hrvatske škole u kojoj stotinjak nastavnika zapaženim uspjehom odgaja i obrazuje oko 1400 učenika. Jer, i učitelji imaju dušu i osjećaj duševne boli.

Iz dostavljenog nalaza koji korektno, ozbiljno, opširno, detaljno, stručno i pravno na pet stranica obrazlaže pozitivne pedagoške i ljudske vrijednosti anonimno optuženog nastavnika, stečene temeljitim uvidom u školsku dokumentaciju i neposredan nastavni rad u učionici, zatim kroz razgovor s učenicima, mišljenje ravnatelja, pedagoginje i psihologinje, a nadasve nakon glasno očitovanog stava Nastavničkog vijeća i osobnog iskaza poštovanog kolege, iščitava se žalosna stvar-

Ima li svaka „šuša“ pravo anonimno vrednovati i optuživati učitelje koje poštuju i učenici i suradnici? Gdje je i kada nestalo povjerenje među nama ili u nas koji smo svjesno odabrali učiteljski poziv i trudimo se srcem, dušom i umom odgojiti i obrazovati čovjeka dostojnog poštovanja i povjerenja

nost učiteljskog položaja u društvu i sustavu koji kafijskom metodom osude, neizvjesnosti i straha vrijeđa ljudsko i pedagoško dostojanstvo uglednog nastavnika – uzoritog stručnjaka i omiljenog nastavnika, obiteljskog čovjeka, brižnog roditelja, divnog suradnika i prijatelja.

Tko dozvoljava da gotovo dva desetljeća nečijeg kvalitetnog prosvjetnog rada odjednom razori i na stup srama, sumnje i tjeskobe izloži nečija anonimna dojava? Reagira li se na svaku dojavu? Ovo je prva i jedina u polustoljetnom postojanju naše škole, a može ih biti višekратно godišnje 1.400 x 100 = 140.000! Ima li svaka „šuša“ pravo anonimno vrednovati i optuživati učitelje koje poštuju i učenici i suradnici? Gdje je i kada nestalo povjerenje među nama ili u nas koji

Snimio: Tomislav Čolak

smo svjesno odabrali učiteljski poziv i trudimo se srcem, dušom i umom odgojiti i obrazovati čovjeka dostojnog poštovanja i povjerenja? Dokle seže nepoštovanje ljudskog i pedagoškog dostojanstva učitelja? Kome se može žaliti nevinu optužen, a zatim mjesecima posljedično bolestan kolega? Hoće li ikada i kako će anonimni dostavljač subjektivne pritužbe primiti obrazloženi odgovor temeljem objektivnog nalaza i biti kažnjen za nanesenu uvredu, bol i klevetu? Tko je za to nadležan? Stribi li itko o pravima nastavnika u ovom slučaju? Što će se poduzeti ako se ponovi anonimna dojava?

Nije čudo što si kolega postavlja pitanje: vrijedi li trudit se i raditi odgovorno, časno i pošteno ako nečija subjektivna izjava, rečenica bez argumenata, osoba bez imena i

prezimana može osuditi čovjeka i dovesti ga u poziciju da se brani, opravdava, dokazuje? Kome? Ima li to smisla? Sretna je okolnost što kolega ima ugodan kolektiv, ljude koji prepoznaju njegove vrijednosti i ne uskraćuju riječi poštovanja, ohrabrenja i podrške svakodnevno, a osobito onda kad je to čovjeku najpotrebnije. Samo snaga Duha, (s)trpljenje i osjećaj razumijevanja svemu daju smisla, osnažuju čovjeka i onda kad je slomljen. No, imamo li dovoljno snage i sredstava za borbu protiv takvog zla i anonimusa u doba materijalne krize, a nadasve krize duhovnih vrijednosti, morala, pravde, poštenja, časti, čovjeka i čovječnosti? Hoće li nas ovo (ne)ugodno iskustvo iščemu poučiti?

Marija Pepelko, prof. savjetnica za hrvatski jezik

**Blagajna uzajamne pomoći
Brzo i efikasno rješava vaše financijske probleme**

tel 021/323 036 ili www.sindikata-preporod.hr

10. listopada Održana 49. sjednica Središnjeg odbora Nezavisnih hrvatskih sindikata. Na sjednici je donijeta odluka da se sindikati NHS-a priključe sa svojim članstvom prosvjedima koji se 15. listopada diljem svijeta organiziraju kao odgovor na svjetsku gospodarsku krizu. Dogovoreno je da će se članovi sindikata učlanjenih u NHS na središnjem zagrebačkom trgu okupiti ispred transparenta „Dosta pohlepe – radnik je iznad profita”. Također, dogovoreno je da svaki sindikat treba na prosvjed dovesti najmanje 1 posto svoga članstva. Preporod se obvezao na prosvjedu sudjelovati s najmanje 85 svojih članova i povjerenika.

12. listopada U časopisu Lider objavljen razgovor s predsjednikom Preporoda. Povod za razgovor bila je 7. redovna skupština, odnosno predsjednikova izjava prema kojoj će se zaposleni u odgoju i obrazovanju neminovno u godinama koje slijede morati suočiti s različitim racionalizacijama uključujući i rješavanje viška zaposlenih.

19. listopada Na poziv sindikalnog povjerenika Jerice Gracina, predsjednik Preporoda je sudjelovao na sastanku podružnice Osnovne škole Trnjanska u Zagrebu. Na sastanku se raspravljalo o problemima u funkcioniranju ove sindikalne podružnice. Sastanak je završio izborom novog vodstva sindikalne podružnice. Za sindikalnu povjerenicu je izabrana Renata Barac.

21. listopada Pravnica Sindikata, predsjednica Međužupanijskog vijeća Sjeverna Hrvatska i predsjednik Sindikata, na poziv sindikalnog povjerenika Miljenka Hajdarovića, sudjelovali na sastanku podružnice u osnovnoj školi Petar Zrinski u Šenkovcu. Prije sastanka podružnice predstavnici Preporoda sastali su se i s ravnateljicom škole Vesnom Kalšan. Na ovom su sastanku sindikalni predstavnici prezentirali djelovanje sindikalne organizacije u proteklom razdoblju i rad 7. redovne skupštine. U konstruktivnoj raspravi odgovoreno je na brojna pitanja okupljenih članova podružnice.

26. listopada Predstavnici sedam sindikata javnih službi (Laktašić, Pilić, Babić, Ivezic, Ribić, Mihalinec, Prašnjak)

parafirali promjene Dodatka Sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama od 13. svibnja 2009. godine. Prolongiranje obveze o porastu visine osnovice umjesto do kraja 2011. godine za kraj 2012. godini, nepovoljniji model usklađivanja (plaće u javnim službama usklađuju se s prosječnim plaćama u privredi umjesto s prosječnim plaćama u državi), prolongiranje ostalih rokova za usklađivanje, dodatni pritisak i ozakonjenje (arbitražni postupak) situacije u kojoj pojedini sindikati potpisnici (Samostalni sindikat zdravstva i socijalne skrbi, predsjednica Spomenka Abveršek) ne žele potpisati Promjene Dodatka Sporazuma – ključne su promjene u najvažnijem dokumentu za rješavanje plaća zaposlenih u javnim službama. Ukoliko ovaj dokument bude potpisan, zaposlenicima u javnim službama bit će uskraćena mogućnost ostvarivanja korekcije visine svojih plaća sudskim putem.

25. listopada Predstavnici Preporoda sudjelovali na prosvjedu koji je zbog općeg stanja na Hrvatskim željeznicama organizirao Sindikat hrvatskih željeznica. Prosvjed je završio skupom pred Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture. Sudjelovanjem na prosvjedu predstavnici Preporoda su iskazali i solidarnost sa sindikatima učlanjenim u Nezavisne hrvatske sindikate.

27. listopada Predsjednik Sindikata uputio Otvoreno pismo ministru Radvanu Fuchsu kojim je upozoreno na neprihvatljivost učestalog nametanja novih radnih obveza tajnicima osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova. Uvođenje novih obveza osobito je neprihvatljivo s obzirom da se ni jedna od novih dodatnih aktivnosti nije niti financijski niti na bilo koji drugi način dodatno vrednovala. Zatraženo je da ministar što prije donese pravilnik kojim će se precizno urediti što jest, a što nije posao školskih tajnika.

28. listopada Predsjednica Međužupanijskog vijeća Sjeverna Hrvatska i predsjednik Sindikata, na poziv ravnatelja Branka Sušeca, sudjelovali su na otvaranju nove školske zgrade u Osnovnoj školi Orehovica.

15. listopada Članovi i povjerenici Preporoda sudjelovali na prosvjedima koji su se s Wall Streeta proširili diljem svijeta. Preporodovi članovi sudjelovali na prosvjedima u Puli, u Rijeci i u Splitu. Na zagrebačkom prosvjedu sudjelovalo 90-ak članova i povjerenika iz županija Međužupanijskog vijeća Središnja Hrvatska. Povjerenica Preporoda Biserka Kraljić Arsić na zagrebačkom prosvjedu, kao predstavnica Nezavisnih hrvatskih sindikata, prva se govorom obratila sudionicima skupa. (Govor kolegice Kraljić Arsić može se pročitati na web-stanici našeg sindikata).

18. listopada Predsjednik Preporoda, na poziv predsjednice Spomenke Abveršek, sudjelovao na tiskovnoj konferenciji Samostalnog sindikata zdravstva i socijalne skrbi „Nasiljem, diktatom i ucjenom do novog Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja”. Povod tiskovnoj konferenciji bilo je skoro potpisivanje kolektivnog ugovora za zdravstvo nakon kolektivnih pregovora koji su vođeni s nezakonito formiranim sindikalnim pregovaračkim odborom. Predsjednik Sindikata Preporod je podsjetio javnost kako Preporod već više od 3 godine vodi sudski spor protiv Vlade RH zbog potpisivanja Temelnog kolektivnog ugovora za javne službe s nezakonito formiranim pregovaračkim odborom sa sindikalne strane.

POZIV NA SURADNJU

Zahvaljujući vašim tekstovima, fotografijama i karikaturama neka naše glasilo bude još kvalitetnije i raznovrsnije.

Vaše priloge šaljite na:

ured@sindikat-preporod.hr

prenosimo iz tiska

Jutarnji LIST

VJESNIK

24 SATA

NOVI LIST

Večernji list

SLOBODNA DALMACIJA

6 NOVI LIST Srijeda, 19. listopada 2011.

AVBERŠEK: NEZAKONITI PREGOVORI O KOLEKTIVNOM UGOVORU

ZAGREB ► Zbog toga što je, kako tvrdi, nasilno izbačena iz kolektivnih pregovora za područje zdravstva jer je kritizirala stanje u tom sektoru, predsjednica Samostalnog sindikata zdravstva i socijalne skrbi Spomenka Avberšek podnijela je općinskom državnom odvjetništvu zahtjev za mirenje s ministarstvom zdravstva. Stavili su je, kaže, pred svršen čin i ponudili na potpis kolektivni ugovor koji su pregovarači ministarstva ispregovarali s ostalim sindikatima putem pojedinačnih konzultacija što je protuzakonito i protuustavno. Ako ministarstvo ustraje u namjeri da progura ovakav kolektivni ugovor, Avberšek najavljuje tužbu protiv Vlade. Podršku su joj iskazali predsjednik sindikata PPDIV-a Josip Pavić te čelnik Hrvatskog školskog sindikata Preporod, Željko Stipičić. (Lj. B. M.)

DOIGRAVANJE

PREPOROD

Željko Stipičić: Školstvo se mora pripremiti na otkaze

Da se hrvatski učitelji trebaju pripremiti na dobivanje otkaza, rečeno je tijekom vikenda u Svetome Martinu na Muri gdje je održana 7. redovna skupština Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod.

- Istina je da će se radnici u obrazovnom sustavu morati pripremiti na otkaze jer ćemo se svi morati prilagoditi novome modelu upravljanja ovom zemljom koji će biti održiv i temeljit će se na trošenju zarađenog umanjenoj za dugove koje smo prikupili živjeti prema staru i neodrživu modelu - izjavio je predsjednik Sindikata Željko Stipičić.

Naime, Stipičić je zaključak o smanjenju zaposlenika izveo iz novog modela prema kojemu će se nužno smanjiti i proračun. Međutim, ne želi da se taj korak napravi na neoliberalan način, nego da se to učini nakon analize o prekomjernom zapošljavanju u javnim službama.

- Brojka od 10.300 novozaposlenih u odgoju i obrazovanju točna je, ali čak dvije trećine njih otpada na visoko obrazovanje i znanost, a ostatak je zaposlen u osnovnom i srednjem školstvu. Osim toga zaposlenici s najvišim stupnjem naobrazbe u osnovnom i srednjem školstvu u prosjeku imaju 400 kuna manju plaću od ostalih u javnoj upravi - zaključio je Stipičić. (r. m.)

14 | Lider | 14 listopada 2011.